

Štrasburg nekompromisne odkazuje Slovensku: Dúhové zväzky schválite a bodka!

- CZ24 News | 21. ledna 2023

SLOVENSKO: Aj Slovensko už oficiálne porušuje ľudskoprávny dohovor, ktorý je nadradený jeho zákonom. Súd v Štrasburgu však nemá rozsudok ako vymáhať. Iniciatíva Inakosť sa chce obrátiť na Ústavný súd, aj ten však môže na politikov vytvoriť len tlak, píše Eruactiv.

O čo ide?

Ôsmy článok Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorým sa riadi aj Slovensko, garantuje právo na rešpekt súkromia a rodinného života. A Európsky súd pre ľudské práva 17. januára rozhodol, že tento článok zahŕňa aj právne uznanie pre páry rovnakého pohlavia.

Krajiny, ktoré podpísali dohodu, a neumožňujú žiadnu právnu formu takýchto zväzkov, teda porušujú ľudské práva. Medzi také krajiny patrí aj Slovensko.

Rozsudok proti Rusku

Na Európsky súd pre ľudské práva sa obrátili dva lesbické a jeden gejský pár, ktorým ruské úrady odmietli vydať manželské licencie. Rusko argumentovalo aj tým, že väčšina Rusov zväzky párov rovnakého pohlavia nepodporuje.

Štrasburský súd však rozhodol, že ľudské práva menších nemôžu závisieť od názorov väčšiny. V otázke uznania dúhových párov pritom už raz rozhodoval. Pred trinástimi rokmi však sudcovia text nevyložili tak, že by mal garantovať rodinné práva aj LGBTI+ párom.

V novom rozsudku však 14 zo 17 sudcov argumentovalo tým, že trend v členských štátoch Rady Európy už bol natolko jasný, že vznikla potreba rozhodnúť v prospech párov rovnakého pohlavia.

„Dohovor je živý dokument, ktorý musí byť interpretovaný vo svetle súčasných podmienok,“ rozhodli sudcovia.

Právne uznanie podľa súdu pomôže začleniť dúhové páry do spoločnosti, prenesie na ne legitimitu a prispeje tým k „ideálom a hodnotám“ demokratickej spoločnosti, ktorá by podľa dohovoru nemala diskriminovať na základe sexuálnej orientácie. Tiež podľa sudcov nijako neohrozí práva heterosexuálnych párov.

Slovensko porušuje ľudské práva

Rusko už od minulého roka nie je členom Rady Európy, bolo totiž vylúčené po vpáde na Ukrajinu. Rozsudok sa však automaticky vzťahuje na všetky krajiny dohovoru, ktorou je aj Slovensko. Sudcovia zdôraznili, že členské štáty majú možnosť rozhodnúť o konkrétnej forme právneho zväzku pre páry rovnakého pohlavia - nemusí to teda byť manželstvo.

Z 46 členských krajín Rady Európy v súčasnosti [poskytuje](#) nejakú formu právnej ochrany pre dúhové páry iba 30 štátov. Zvyšné krajiny vrátane Slovenska, Poľska alebo Turecka sú po novom v nesúlade s ľudskými právami.

Súd však nemôže vymôcť nápravu. Slovenská Iniciatíva Inakosť už [avizuje](#), že sa na základe

rozhodnutia chystá obrátiť na Ústavný súd. Európsky dohovor o ľudských právach je totiž ako ratifikovaná medzinárodná zmluva o ľudských právach nadradený slovenským zákonom.

Podľa Martina Macka, riaditeľa Iniciatívy Inakosť, však slovenský Ústavný súd nemôže svojím rozhodnutím zlegálniť manželstvá alebo registrované partnerstvá osôb rovnakého pohlavia, tak ako sa to stalo napríklad v Spojených štátoch amerických.

Ústavný súd by však mohol skonštatovať, že aj vzhľadom na posledné rozhodnutie Štrasburgu štát svojím nekonaním zlyháva a porušuje ľudské práva LGBTI+ ľudí.

„To by mohlo pomôcť vytvoriť verejný tlak na politikov,“ hovorí pre EURACTIV Slovensko Macko. Súd podľa neho môžu tiež postupne uznávať jednotlivé práva pre dúhové páry, napríklad ako pri práve na pobyt. V takomto prípade by sa však LGBTI+ ľudia museli o každé takto získané právo súdiť.

Podobná situácia je podľa neho pri transrodových ľuďoch, ktorí dnes musia žalovať svoje stredné školy, aby získali maturitné vysvedčenie pod novou identitou.

ZDROJ: euractiv.sk/section/rovnost-sanci/news/strasburg-krajiny-bez-duhovych-zvazkov-porusuju-ludske-prava-ovplyvni-to-aj-slovensko / HD